

Доповідь ректора НТУУ “КПІ” академіка НАН України М.З. Згуровського на сесії науково-педагогічних працівників 30 серпня 2010 року

Світові орієнтири діяльності нашого університету 2010

Шановні друзі! Дозвольте привітати вас з новим, уже 113-м навчальним роком нашого університету та 19-ою річницею незалежності України, побажати вам міцного здоров'я, плідної праці, подальших творчих успіхів.

За свою історію КПІ переживав різні часи, завжди залишаючись вірним своєму покликанню – готувати висококваліфікованих фахівців, бути в авангарді розвитку вищої технічної освіти. І в навчальному році, що минув, наш університет працював плідно та ефективно. Рік був достатньо складним через глибоку економічну та політичну кризу, яка торкнулася всіх ланок суспільства: економіки, науки, освіти. Припинилося державне фінансування розвитку університету, суттєво скоротилася підтримка фундаментальних наукових досліджень. Та все ж, попри ці негаразди, КПІ продовжував напружено працювати.

Сьогодні вельми актуальними залишаються питання структури і якості підготовки фахівців, тобто питання “кого ми готуємо?”, “як ми готуємо?” і “для кого ми готуємо?”. Шукаючи відповіді на ці актуальні питання, ми повинні формувати свою роботу із поглядом у майбутнє як мінімум на 5-10 років.

Для цього необхідно одночасно покращувати якість контингенту студентів як на етапі вступу, так і під час навчання, підвищувати професійність викладачів, впроваджувати прогресивні технології наукоємного, інноваційного навчання, поглиблювати інтеграцію з ринком праці, покращувати фінансове, матеріально-технічне та методичне забезпечення нашої роботи. Всі ці фактори в комплексі мають постійно розглядатися нами через призму світових тенденцій розвитку науки і освіти та вимог суспільства до змісту і якості підготовки фахівців.

Потреби суспільства можемо оцінювати за результатами вступної кампанії та запитів на наших випускників. Уже другий рік поспіль відмова від врахування результатів системи доуніверситетської підготовки, невпорядкованість термінів зарахування, хаотична міграція вступників між навчальними закладами зробили прийом до університету досить напруженим.

Але, незважаючи на це, ми і надалі маємо організувати коригуюче навчання школярів через доуніверситетську підготовку, проводити олімпіади, виставки дитячої творчості, здійснювати пошук обдарованої, креативної молоді, здатної створювати нове.

Незважаючи на низку збурюючих факторів та поглиблення демографічної кризи, конкурсна ситуація в цьому році загалом покращилася. Кількість осіб, які фізично взяли участь у конкурсі, зростає, порівняно з 2009 роком, на 2837 осіб і склала близько 11 тисяч абітурієнтів. Після зарахування 4482 осіб на перший курс навчання, з них 574 за контрактною формою, середній конкурс у цьому році фактично склав 2,45 осіб на місце. При цьому ми збільшили державне замовлення на бакалаврську форму підготовки на 139 місць і на магістерську – на

254. Ці додаткові місця розподілялися між тими спеціальностями, які мали кращі показники якості підготовки за результатами моніторингу залишкових знань студентів, кращу конкурсну ситуацію та вищий попит на випускників.

На жаль, у цьому році тільки 16% зарахованих студентів навчалися в системі доуніверситетської підготовки, що в **п'ять** разів менше, ніж три роки тому. Це дуже хвилююча ситуація, оскільки кількість студентів, які не витримують наших вимог з математики і фізики, щороку зростає. Так, у цьому навчальному році було відраховано 15% студентів, які не витримали іспит з фізики і які в сертифікаті ЗНО мали від 180 до 200 балів з цього предмету. В минулому ж навчальному році таких студентів було 9%. Ще гірша ситуація склалася з математикою. У цьому навчальному році за незнання математики було відраховано 23% студентів, які в сертифікаті також мали від 180 до 200 балів, а в минулому – 15%.

Пам'ятаючи, що КПІ як провідний технічний університет країни має за основну мету здійснювати вищу форму підготовки (магістратура, аспірантура, докторантура), ми приділили пильну увагу набору до магістратури як кращих бакалаврів КПІ, так і випускників інших університетів. У цьому році на магістерську форму підготовки ми зарахували 1720 осіб (у минулому році – 1515).

На жаль, у цій роботі ми лише на початку шляху. Наведу приклад, до якого нам належить поступово наблизитися. Так, у Массачусетському технологічному інституті з 14 тисяч студентів 4 тисячі навчається за бакалаврськими програмами і 10 тисяч – за магістерськими. Приблизно таке саме співвідношення між базовою і вищою формами підготовки демонструють й інші провідні університети світу. КПІ ж має зворотнє співвідношення. На 17986 студентів бакалаврату ми маємо 9320 магістрантів, аспірантів і докторантів. Це пояснюється кількома причинами.

Основна з них полягає в тому, що ми ще не втілили на всіх кафедрах і факультетах політику пріоритетної підготовки саме за вищими формами підготовки на основі передових наукових досліджень. Більшість випускових кафедр за інерцією вважає, що їхнім головним завданням є здійснення базової форми підготовки – бакалаврської, яка не обов'язково вимагає поєднання навчання з наукою, а вищі форми підготовки – магістратура, аспірантура, докторантура – ними розглядаються як додаткові.

Звичайно, піднятися на наступну сходинку – справа не проста в психологічному та професійному аспектах. Це, насамперед, наявність визнаної наукової школи у своїй предметній галузі, це розуміння актуальних потреб ринку праці і прогнозування його розвитку, це потужні міжнародні зв'язки і багато іншого.

Саме відсутністю цих компетенцій можна пояснити те, що і в минулому, і в поточному роках на двох із трьох випускових кафедр практично був відсутній конкурс в магістратуру і з великою напругою здійснюється набір в аспірантуру. Підготовка наукових кадрів через докторантуру є швидше винятком, ніж правилом. Тільки 10% випускових кафедр її здійснюють.

Звісно, важко забезпечувати випереджальний розвиток науки і освіти в одному окремо взятому університеті, коли в країні не змінюються тенденції занепаду науково-технологічної сфери. Але ми повинні розуміти, що КПІ має виконати місію провідної ланки суспільства, своєрідного осередку науково-технологічного зростання, щоб у майбутньому за цю ланку можна було б витягти весь ланцюжок передової науки і освіти.

Якою ж може бути стратегія поведінки КПП за таких умов? Передусім ми маємо орієнтувати вектор нашої діяльності на фундаменталізацію підготовки, гармонійно поєднуючи її з вузькотехнічною спрямованістю.

Життя вже сьогодні ставить і надалі ставитиме перед нами завдання підсилення міждисциплінарності та інноваційності навчання. Це вимагатиме реальної участі в нових наукових дослідженнях викладачів та науковців КПП, які здійснюють вищі форми підготовки, їх співпраці з промисловістю та замовниками на наших випускників.

Таким чином, забезпечення фундаментальності, міждисциплінарності та інноваційності підготовки – це визначальний для нас, але дуже складний процес. Наприклад, проникнення інженерії в медицину, біологію, охорону навколишнього середовища, економіку, в суспільну сферу вимагатиме від нас підсилення міжфакультетських та міжкафедральних зв'язків, реконфігурації програм і планів підготовки, гнучкості навчальних траєкторій.

Гармонізація нашої роботи з ринком праці є наступним, надзвичайно важливим завданням КПП. Сучасний роботодавець вимагає від молодих фахівців не лише глибоких знань у сфері професійної діяльності, але й уміння працювати в команді, комунікативної компетенції, знання основ управління, комп'ютерної техніки, права, менеджменту, іноземних мов.

Якщо говорити про попит на наших випускників, то він достатньо високий і в останні 5 років сягає близько **130%**. Практично всі випускники працевлаштовані, хоч і не завжди за фахом, а про тих, хто вже працює, роботодавці в цілому відгукуються схвально. За їхніми оцінками, відповідно до рейтингу “КОМПАС”, КПП займає перше місце у підготовці фахівців інженерно-технічних спеціальностей та у сфері інформаційних технологій.

Уже декілька років ми створюємо сприятливі умови для того, щоб випускники КПП були конкурентоспроможними на ринку праці. Ми ввели наскрізну підготовку з іноземних мов, поглиблене вивчення інформаційних технологій, надали можливість отримати другу вищу освіту, практикуємо завчасну орієнтацію студента на місце майбутньої роботи.

Згідно з останніми соціологічними опитуваннями, майже **63,6%** роботодавців вважає, що знання наших випускників відповідають вимогам сучасного виробництва і бізнесу, а **53%** – що швидше відповідають, ніж не відповідають. Водночас, майже всі роботодавці вважають, що випускники КПП потребують додаткового навчання з управлінських дисциплін, інформаційних технологій, права, іноземної мови, комунікативних навичок.

Одним із найважливіших факторів підвищення якості підготовки випускників є досконалість та збалансованість навчальних планів і навчальних програм дисциплін. З урахуванням статусу дослідницького університету вони доопрацьовувалися таким чином, щоб підсилити наукову компоненту та забезпечити достатню кількість дисциплін за вибором студентів.

Окрім того, були визначені “магістерські плани прийому” для випускових кафедр, виходячи з наявного науково-педагогічного потенціалу кожної кафедри та відповідної навчально-лабораторної бази. Конкурсний відбір до магістратури проводився з урахуванням академічного рейтингу студента за результатами бакалаврської підготовки, результатів фахового випробування, рівня знань іноземної мови, а також творчої компоненти, яка враховує креативні здібності майбутнього магістра.

У проекті змін до Закону України “Про вищу освіту” передбачається введення ступеня доктора філософії, який має стати третьою сходинкою в системі неперервного навчання: бакалавр – магістр – доктор філософії.

Ця концепція передбачає взаємне проникнення програм підготовки магістра та доктора філософії і базується на науковій та інноваційній складових навчання. Маємо зазначити, що ми вже оволоділи підготовкою “магістрів-дослідників” і “магістрів інженерії”. Для нас більш цікавим є перехід до інтегрованої системи: “магістр-кандидат наук”. Перевага цієї системи очевидна: це раннє визначення теми наскрізного наукового дослідження, рання наукова чи професійна орієнтація на кінцевий результат, “прискорення” підготовки і захисту кандидатської дисертації завдяки наскрізному керівництву магістерською і кандидатською роботами.

Така підготовка магістрів у нас уже сьогодні забезпечується тісними зв'язками з НАН України, з науковим парком “Київська політехніка”, із суперкомп'ютерним центром, Світовим центром даних, навчально-науковими центрами міжнародних компаній та іншими передовими високотехнологічними установами.

Першими почали виконувати магістерські дослідження в рамках наукового парку студенти інституту енергозбереження та енергоменеджменту, інженерно-хімічного, теплоенергетичного та приладобудівного факультетів, фізико-технічного інституту. Так, на міжнародному салоні під час демонстрації розробок наукового парку студенти ФТІ та ПБФ за свої винаходи отримали одну золоту та дві бронзові медалі.

У сучасній системі підвищення якості підготовки фахівців велику роль **відіграє викладач і вчений**. Визначальними чинниками тут, як і раніше, є загальна культура, науковий рівень, професійна майстерність, аналітичні здібності педагога. Серед викладачів саме допитливих, активних, ініціативних та небайдужих у нас – переважна більшість. Щороку Вчена рада відзначає 50 кращих викладачів-дослідників та молодих викладачів-дослідників, які гармонійно поєднують навчальну, наукову та інноваційну діяльність. Вони отримують надбавку в розмірі **20%** від посадового окладу.

Варто зазначити, що останнього року збільшилася кількість тих, хто підвищив свою кваліфікацію як у КПІ, так і в інших університетах, наукових установах та на великих підприємствах.

Кадрова політика, яку ми багато років проводимо, – це створення сплаву завзятої молоді та мудрої, досвідченої професури. Робота в цьому напрямку дозволила за останній рік дещо знизити середній вік професорсько-викладацького корпусу (з 52-х до 51,5 року). Але не лише вік детермінує можливість подальшої роботи викладача, а і його активність і професіоналізм.

У нас уже два роки **визначаються рейтинги всіх викладачів** від завідувачів кафедр до асистентів, на підставі яких формуються рейтинги кафедр.

Досвід запровадження цієї системи свідчить, що, незважаючи на певні її недоліки, вона має позитивний вплив на формування нової свідомості співробітників, сприяє мотивації їх роботи. В подальшому мають удосконалюватися критерії оцінювання роботи викладачів, зменшуватися кількість показників та підвищуватися їх практична значущість, застосовуватися “адресне” стимулювання та моральне заохочення підрозділів і, головне, самих викладачів-новаторів.

Ми вже 5 років поспіль проводимо комплексний **моніторинг якості залишкових знань** студентів з фундаментальних та фахових дисциплін, якості дипломних проектів та відгуків роботодавців. За результатами моніторингу кафедри мають щосеместрово здійснювати комплексний аналіз своєї роботи та постійно працювати над її покращенням.

За результатами десятого туру, який було проведено навесні цього року, до тридцятки найуспішніших спеціальностей увійшли: 5 спеціальностей ФЕЛ, по 4 спеціальності ФІОТ та ПСА, 3 спеціальності ФТІ, по 2 спеціальності ТЕФ, ФММ, ІФФ.

Серед навчальних підрозділів гуманітарного спрямування найкращими стали факультети соціології і права, лінгвістики та видавничо-поліграфічний інститут.

До тридцятки найуспішніших за результатами всіх десяти турів потрапили спеціальності ФТІ, ФЕЛ, ФММ, ХТФ, ІХФ, ММІ, ІФФ, ПСА.

Разом із тим, важливими для нас є **результати опитування студентів 3-5 курсів** щодо якості навчання. Порівняно з минулим навчальним роком якість навчання підвищилася лише з фундаментальних дисциплін. На високому рівні його оцінили **47,1%** респондентів, що на **10%** більше, ніж у минулому році. Над іншими складовими нам ще належить напружено попрацювати. Так, професійну підготовку за обраним фахом високо оцінюють лише **35,2%** респондентів, **47,2%** оцінюють цю компоненту на посередньому рівні і **15,3%** – на низькому.

Приблизно чверть опитаних студентів вважають, що підготовка в КПІ з сучасних інформаційних технологій, іноземних мов, управлінських дисциплін та комунікативних компетенцій не відповідає потребам роботодавців. Ці матеріали мають бути ретельно вивчені кафедрами для виправлення ситуації.

Одним з найважливіших факторів, що визначає якість навчально-наукової діяльності, є **рівень її фінансового і матеріально-технічного забезпечення**. В непростих економічних умовах ми намагалися підвищувати розміри посадових окладів викладачів та навчально-допоміжного складу. Так, оклад професора протягом останніх чотирьох років збільшився у **4,5** разу, доцента, асистента, методиста – приблизно в **4** рази. Перехід до нових навчальних планів, зменшення кількості іспитів дозволили знизити педагогічне навантаження викладачів з **857** годин у 2005 році до **720** годин у 2010 році. Це дозволяє збільшити обсяг часу для наукової роботи викладачів.

Що ж до **розвитку навчально-лабораторної бази**, то тут теж є певні позитивні зрушення. Кількість навчальних приміщень у нас щороку зростає і вже досягла **1655** аудиторій та лабораторій (у 2006 році їх було **1437**). Завершується створення наступної черги автоматизації навчальної, наукової та управлінської діяльності КПІ під назвою “Електронний кампус”. Ця система дасть змогу поліпшити ефективність навчального процесу шляхом налагодження оперативної електронної взаємодії всіх його учасників. Впровадження нової системи вимагає навчання студентів, викладачів та керівників, що буде розпочато з вересня поточного року.

Навчально-виховна робота КПІ була спрямована на гармонійне поєднання навчання, наукової діяльності з духовним, фізичним та культурним розвитком молоді.

За останній рік успішність студентів дещо покращилася. Кількість неатестованих студентів з 3-х і більше дисциплін зменшилася на **3%**, понад **70%** студентів склали іспити у визначений термін, **12%** навчалися на відмінно, близько половини студентів (**47,4%**) отримали добрі та відмінні оцінки і лише **5,7%** навчалися на задовільно. На жаль, не всі студенти витримують вимоги КПІ, тому близько **1776** осіб припинили навчання в минулому році.

Разом із цим в КПІ навчається багато студентів, якими ми можемо пишатися. Досягнення в науці, спорті, мистецтві є традиційно стабільними для молодих політехніків.

У минулому році понад 180 студентів брали участь у міжнародних та всеукраїнських олімпіадах, з них **7** – зайняли перші місця, **10** – другі і **14** – треті місця, **12** студентів були

лауреатами стипендій Верховної Ради України, **5** – Президента України, **1** – Кабінету Міністрів України.

Поступово покращується **успішність і виконавча дисципліна іноземних студентів**, але з цим контингентом міжнародному і профільним факультетам ще належить багато попрацювати.

Окрім турботи про навчання студентів, не залишалася поза увагою спортивно-оздоровча, культурно-просвітницька і патріотична робота. Протягом минулого року в Центрі культури і мистецтв проведено майже **300** культурно-масових заходів, **25** днів факультетів, **20** художніх виставок. Команда КВК “Політех”, збірна КПІ з шахів стали переможцями України та м. Києва. Активно втілюється програма “Формування культури дозвілля як способу профілактики негативних явищ у студентському середовищі”.

Та все ж порушення правопорядку ще трапляються в гуртожитках університету. Тому залишається багато роботи і для соціальних працівників студмістечка, і для випускових кафедр, і для органів студентського самоврядування.

Важливу роль у створенні нормальних умов для навчання та дозвілля студентів відіграють органи студентського самоврядування. Їх робота ґрунтується на розгалуженій мережі студентської ради та студентської профспілки. Творчо і цікаво працює Наукове товариство студентів та аспірантів КПІ, яке в минулому році провело **4** міжнародні та **2** всеукраїнські конференції молодих учених, щорічно організовує літню школу та відкриту міжнародну студентську олімпіаду з програмування “КПІ – OPEN”.

Шановні колеги! Отримавши у 2007 році статус дослідницького університету, ми перейшли до розбудови його організаційних та наукових засад за моделлю трикутника знань: освіта – наука – інновації. В інноваційному середовищі КПІ почали реально співпрацювати викладачі, студенти і науковці з представниками великих підприємств України, високотехнологічних компаній, міжнародних організацій. У цій новій сфері нашу діяльність доцільно порівнювати з діяльністю відомих дослідницьких університетів світу. Бачимо, що лише за двома показниками ми наближаємося до таких університетів: це співвідношення студенти/викладачі та “кількість заявок на навчання”. За всіма іншими показниками нашому університету ще належить багато працювати.

Одним з головних завдань на цьому шляху є підготовка наукових кадрів. За останній рік ми подвоїли кількість аспірантів з **300** до **655**, збільшили кількість докторантів до **29**, здобувачів наукових ступенів кандидатів наук – до **142**, докторів наук – до **19**. Це має виявитися у захисті дисертацій через 3-5 років, а сьогодні їх кількість ще знаходиться на рівні минулих років: **15** докторських дисертацій та **74** – кандидатських.

Для КПІ слабким місцем є масштаби та ефективність підготовки кандидатів наук. Якщо порівняти співвідношення захищених дисертацій рівня PhD до загальної кількості студентів, то цей показник в КПІ дорівнює **1,1**, а, наприклад, в Лондонському Imperial College він сягає **20,4**. До виправлення цієї ситуації ми маємо підійти більш системно, наприклад, відбирати талановиту молодь для наукової роботи ще на 3-4 курсах, навчання в магістратурі здійснювати за поєднаною програмою з аспірантурою.

Минулий навчальний рік був більш успішним, ніж попередній щодо залучення студентів до виконання НДР: **4013** з них брали участь у такій роботі проти **2847** у 2008/2009 навчальному році, але це складає лише **17%** від загальної кількості студентів, тоді як у провідних університетах світу ця цифра сягає **50%** і вище. Зросла кількість публікацій наукових статей студентів, участь у різних олімпіадах, конкурсах та конференціях, збільшилася кількість надрукованих монографій.

У КПІ сьогодні випускається 32 наукових періодичних видання. Незважаючи на те, що всі вони входять до переліку, затвердженого ВАК України, у нас відсутні журнали з високим імпаکت-фактором і з більш-менш помітним індексом наукового цитування. Щоб змінити цю ситуацію, необхідно в редакційні колегії журналів увести не менше половини зарубіжних учених, більшість статей в них друкувати англійською мовою і привести ще низку критеріїв у відповідність до міжнародних стандартів.

Департамент науки та інновацій активно працював у напрямі інтеграції науки та навчального процесу. У минулому році результати наукових досліджень застосовані в **4-х** нових навчальних програмах, в оновленні **186** дисциплін, в розробці **67-ми** лабораторних робіт. Заслугує на увагу і підтримку ініціатива профспілкового комітету студентів щодо створення спільно із науковим парком Інкубатора інноваційних студентських ідей.

Зросла кількість підрозділів, які виконують проекти наукового парку “Київська політехніка” із залученням магістрантів. Це – ВПІ, ІХФ, ФЕЛ, ТЕФ, ФЕА, ФІОТ. Важливо, що в цьому році з-понад 100 отриманих КПІ патентів у 71 брали участь студенти й аспіранти. Мабуть, на часі організувати щорічний студентський конкурс “Винахід року”, як це стало хорошою традицією в Массачусетському технологічному інституті і деяких інших провідних технічних університетах світу.

Безпосередньо наукова робота проводилася за пріоритетними напрямками фундаментальних та прикладних досліджень. Всього у 2009 році виконувалися **172** держбюджетні теми, **159** госпдоговірних робіт, виконано **600** договорів на послуги. З метою вирішення загальнодержавних проблем у нас сформовано **5** комплексних наукових програм, до виконання яких залучені практично всі підрозділи університету.

Продовжувався розвиток Науково-технічної бібліотеки імені Григорія Івановича Денисенка. За останній рік кількість читачів зросла на **2** тис. і досягла **45** тисяч осіб. Отримано **47** тисяч нових надходжень, розширювалася кількість автоматизованих робочих місць.

Продовжувався розвиток Державного політехнічного музею. До 65-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні він відкрив експозицію, присвячену випускникам 1941-42 років.

Традиційно наукові досягнення наших співробітників були відзначені державними нагородами та преміями різних рівнів.

Золотою зіркою Героя України нагороджено декана-засновника фізико-математичного факультету академіка Віктора Григоровича Бар’яхтара, орденом “За заслуги” III ступеня нагороджено професора Георгія Григоровича Єфіменка та професора Костянтина Григоровича Самофалова, медаллю “За працю і звитягу” нагороджено завідувача кафедри Інституту спеціального зв’язку та захисту інформації Володимира Володимировича Мохора.

Державної премії України удостоєні проф. Олександр Анатолійович Павлов, проф. Наталія Дмитрівна Панкратова, проф. Валентин Миколайович Томашевський, проф. Віталій Семенович Дідковський, проф. Олександр Григорович Лейко, доц. Тетяна Володимирівна Ковалюк. Молоді вчені Юрій Михайлович Сидоренко та Юлія Вікторівна Перетятко отримали Премію Президента України.

Почесне звання “**Заслужений діяч науки і техніки України**” присвоєно завідувачу кафедри Юрію Васильовичу Каракаю. Звання “**Заслужений працівник освіти України**” удостоєні доц. Олена Валентинівна Остапенко та проф. Володимир Іванович Тимофєєв, звання “**Заслужений художник України**” – доц. Володимир Михайлович Іванов-Ахметов.

Відбувся щорічний конкурс КПІ на кращий підручник, посібник та монографію. Сьогодні ми матимемо приємну нагоду вручити премії переможцям цього конкурсу.

Шановні колеги, міжнародна діяльність сприяє підвищенню авторитету КПІ у світі і є важливим джерелом у структурі його фінансових надходжень. Наш університет має міжнародні контакти з науковими центрами та університетами майже всіх регіонів світу. У минулому навчальному році КПІ представляв Україну в 62-х країнах, до нас завітали делегації з 97 країн, ми співпрацюємо з десятьма міжнародними організаціями. Завдяки міжнародній діяльності, бюджет університету зріс на 4,6 млн доларів США.

За минулий рік збільшилася кількість наукових і освітніх проєктів. Зокрема, за програмами TEMPUS& VISBY виконані проєкти, що сприяли модернізації навчального процесу, розвитку бібліотеки. Ми підключилися до Міжнародних угод про науково-технічну співпрацю України з Китаєм, Польщею, Індією, Угорщиною, США, Болгарією, Німеччиною, Росією та Білоруссю.

Варто виділити підрозділи, які найбільш активні в міжнародній сфері, – ІФФ, ФАКС, ХТФ, ФЕА, ММІ, ФІОТ.

Завдяки зусиллям цих підрозділів, стартували програми подвійного диплома з Національним гірничим університетом (Франція), з Університетом Індіанapolis (США), з Корейським університетом, з Федеральним університетом м. Уберландія (Бразилія), з Дрезденським технічним університетом (Німеччина).

Розпочато пілотний проєкт із всесвітньо відомим видавництвом наукової літератури ELSEVIER із доступом до глобальної бібліографічної системи SCOPUS, завдяки чому вчені КПІ зможуть збільшити кількість публікацій у журналах з високим імпаکت-фактором і підвищити індекс наукового цитування.

До особливостей минулого року можна віднести створення спільно з іншими країнами нових навчально-наукових центрів, а саме: Українсько-польського центру, Українсько-німецького центру, Українсько-корейського освітнього IT-центру та ін.

Водночас міжнародна діяльність потребує вдосконалення. Поодинокі англomовні сайти підрозділів і слабкі маркетингові дослідження суттєво знижують її ефективність. Зауважимо, що згідно з даними рейтингу Webometrics у липні 2010 року НТУУ “КПІ” займав 2428 місце серед ВНЗ світу та шосту позицію в рейтингу сайтів з 140 ВНЗ України, що є суттєвим нашим недоопрацюванням.

Необхідно й надалі посилювати роль міжнародної складової в роботі всіх факультетів і кафедр, сприяти зануренню студентської молоді в її різноманітні форми, закріпити практику студентських сервісних загонів при організації й проведенні міжнародних заходів.

Турбує все ще слабка “управлінська вертикаль” за цим напрямом. Дефіцит кваліфікованих управлінських кадрів призводить до втрати значних можливостей у міжнародній діяльності, зокрема в міжнародних проєктах, у т. ч. – по 7-й РП ЄС.

Шановні колеги! Стабільна діяльність колективу була б неможливою без чіткої роботи господарських та соціальних служб.

Працюючи в кризові роки, ці служби разом з підрозділами багато зробили для зміцнення матеріальної бази. Зокрема, ми продовжили будівництво Українсько-японського центру, міні-спортивного ядра, футбольного стадіону. Маємо розпочати будівництво студентського

гуртожитку на **374** місця по вул. Виборзькій. Розроблено проекти навчально-лабораторного корпусу ФАКС та навчального корпусу і гуртожитку на 350 місць по Індустріальному провулку, 1.

У стадії проектування – Українсько-корейський центр інформаційних технологій по вул. Політехнічній, 10, який планується побудувати за кошти корейської сторони.

Великий обсяг роботи виконує студентське містечко з утримання **20** гуртожитків, поліклініки, санаторію-профілакторію, інших об'єктів.

Покращилося оздоровлення студентів та співробітників КПІ. Найбільш популярними стали: пансіонат “Маяк”, в якому у 2010 році оздоровилося близько 1600 студентів і співробітників, студентський табір “Політехнік” на Київському морі, де відпочило 153 студенти та 106 співробітників, пансіонат “Сосновий” на Дніпрі, який прийняв 173-х співробітників, та туристичний табір “Глобус” у Карпатах. Члени нашого колективу мали можливість придбати путівки на пільгових умовах і без обмежень.

У минулому році вирішувалися житлові та інші соціальні проблеми політехніків. Нині на квартирному обліку перебуває понад **110** осіб, розподілено **28** квартир, до товариства забудовників прийнято **206** нових заяв. На сьогодні продовжується спорудження житлових будинків, у яких велика група співробітників КПІ буде власні квартири на пільгових інвестиційних засадах.

На виплату матеріальної допомоги співробітникам і студентам із загального фонду використано 8 млн 908 грн.

Шановні колеги! Вступаючи в новий навчальний рік, ми маємо визначити орієнтири на цей рік і на найближче майбутнє. Вони стосуються всіх напрямів нашої діяльності.

За умов економічної і соціальної нестабільності суспільства, визначальною домінантою стає **соціальний, людський вимір** розвитку університету, а саме:

- підтримка атмосфери творчості, співпраці та взаємодопомоги серед членів нашого колективу;
- впровадження механізмів мотивації викладачів-новаторів, які забезпечують прискорений розвиток університету;
- поглиблення принципу “безсуб'єктності” в управлінні персоналом;
- захист гідності й академічних свобод викладачів, науковців і співробітників.

У навчальній роботі, як і раніше, головним завданням залишиться забезпечення високої якості підготовки кадрів.

Нам належить розвивати систему відбору талановитої молоді через доуніверситетську підготовку КПІ за програмою “Майбутнє України” та безпосередню роботу факультетів і кафедр зі школами, коледжами і технікумами.

Необхідно й надалі покращувати підготовку магістрів на основі трикутника знань “освіта–наука–інновації” та поширювати практику поєднаної підготовки “магістр–кандидат наук”.

Маємо вжити заходів щодо постійного підвищення кваліфікації викладачів на основі поєднання їх викладацької і дослідницької роботи.

Необхідно продовжити омолодження викладацького складу, залучаючи до педагогічної діяльності насамперед випускників аспірантури і магістрів та формуючи перспективні програми кадрового забезпечення кафедр.

Ми повинні вдосконалити систему контролю якості навчання на основі щосеместрового комплексного моніторингу залишкових знань, аналізу відгуків роботодавців.

Маємо розширити бази практики та працевлаштування випускників КПІ відповідно до вимог ринку праці.

Наукову роботу необхідно спрямувати на отримання кінцевого результату, на залучення до неї більшості викладачів, студентів старших курсів з метою досягнення кожним підрозділом результатів, які відповідають критеріям дослідницького університету.

У цій сфері маємо покращити кількісні і якісні показники підготовки наукових кадрів, запровадити науково-кваліфікаційний рівень “доктор філософії” та поєднані програми “магістр–доктор філософії”, активізувати інноваційну складову на базі наукового парку “Київська політехніка”.

У міжнародній діяльності маємо розширити співпрацю з університетами-партнерами, втілюючи програми академічної мобільності, розвитку співпраці з ними. Продовжити створення спільних міжнародних центрів, розширити наукові контакти викладачів та науковців КПІ із зарубіжними партнерами. Підвищити якість підготовки кадрів, спроможних організувати і виконувати міжнародні проекти.

Господарським службам необхідно продовжити програму розвитку третьої черги університету, вдосконалити експлуатацію матеріальної бази, забезпечити вирішення соціальних питань студентів і співробітників університету.

Шановні колеги! Завдання, які стоять перед нами, достатньо напружені. Спільними зусиллями ми їх вирішимо. Бажаю успіхів на цьому шляху, міцного здоров'я і творчих здобутків.

Дякую за увагу!